

İSLAM DÜŞÜNCESİNDE AMELİ-FİKHİ YORUMLAR

CAFERİLİK	HANEFİLİK	MALİKİLİK	ŞAFİİLİK	HANBELİLİK
*Caferi Sadık'a nisbetle anılan Şia'nın en önemli fikhî mezhebidir. *Caferi Sadık bütün Müslümanların sevgisini kazanmıştır. *Kuran'ın delil olması konusunda en ufak bir tereddüt yoktur. *Sünnet Hz. Peygamber'in söz ve fiillerinin yanı sıra masum olan 12 imanın söz ve fiillerini de kapsamaktadır. *İctihat yapacak kimse kendisi dört delilden hüküm çıkarır. Bunu yapamayan, bir müctehidi kendisine örnek olarak alır ve taklit eder *Beş vakit namaz öğle ile ikindi, akşam ile yatsı, birleştirilerek üç vakitte kılınabilir. *Abdestte ayağı yıkamak değil meshetmek farzdır. *Muharrem ayında yas tutmaya önem verilir. *Kerbela toprağından yapılan bir parça üzerine secde etmeyi faziletli görürler. *Caferilik İran'ın resmi mezhebidir. *Caferiler itikatta şiidir.	*Ebu Hanife'nin(öl. 767) görüşleri çerçevesinde şekillenmiştir. * Ebu Hanife başlangıçta kelim ve akaid ilmine ağırlık vermiştir. *Fıkıh-ı Ekber adında ünlü bir eseri vardır. *Fıkıh ilmini iyi bildiği için İmam-ı Azam olarak anılır. *Fıkıhtaki yöntemi kitap sünnet, sahabe sözlerine bakar cevap bulamazsa kendi görüşüyle icthad ederdi. *Akılcılığıyla ve hür düşünceyi savunmasıyla, temayüz etmiştir. *Ebu Hanife'nin İmam Ebu Yusuf, İmam-ı Muhammed, İmam-ı Züfer gibi çok ünlü öğrenciler vardır. *Hanefilik dünyanın en büyük mezheplerinden birisidir. *Ebu Hanife kıyas metodunu başarıyla kullanmıştır. *Hanefilik, Türkiye, Irak, Suriye, Pakistan, Hindistan, Türkistan, Kafkaslar, Balkanlar da yaygındır.	*İmam Malik bin Enes (öl. 795) 'e nisbet edilen mezheptir. *Hayatının tamamı Medine'de geçmiştir. *Fıkıh ve Hadis konusunda çok başarılıdır. *el Muvatta adlı eseri hadis ve fıkıh konusunda çok önemlidir. *Nakle daha çok önem vermiştir. Akli da ihmal etmiştir. *Medine halkının görüşlerini de delil saymıştır. *Farazi fetvalardan kaçınmıştır. *Örf ve adetleri de önemli bir delil saymıştır. *Haram götüren her şey haram, helale götüren şey ise helaldir. *Malikilik, Mısır, Afrika, Endülüs, Fas, Sudan, Irak gibi bölgelerde yayılmıştır.	*Muhammed bin İdris eş Şafii (öl. 819) Mısır'da vefat etmiştir. *İmam-ı Malik'ten fıkıh dersleri aldı. *Bağdat'ta imam-ı Muhammed'den ders almıştır. *Fıkıh usulü konusundaki ilk eser olan <u>er Risale</u> adlı eserini yazmıştır. *Fıkıhla ilgili <u>el Ümm</u> Adlı eserini de daha sonra kaleme almıştır. *Kuran, sünnet, icma ve kıyası delil olarak kullanır *Hadislerin delil olarak kabul edilmesi konusunda Hanefilere göre daha az seçici davranmıştır. *Şafiiilik Anadolu, Kafkasya, Suriye, Mısır, Irak, Filistin gibi bölgelerde yayılmıştır.	*Ahmet bin Hambel (öl 885) *Bağdat'ta yaşamıştır. *İmam-ı Ebu Yusuf'tan ve İmam-ı Şafii'den ders almıştır. *Çok sayıda hadisi ezber bilmektedir. *<u>El Müsned</u> adlı hadis kitabı en önemli 9 hadis kitabından(Kütübü Tisa) biridir. *Birinci kaynak ayet ve hadislerdir. *Hanbelîlere göre haram olduğuna dair kesin bir hüküm bulunmayan şeyler helaldir. *Sünnetin her çeşidini delil kabul eder ve hadislere çok önem verirdi. *Zaruri olmadıkça kıyasa başvurmaz ve icthad yapmazdı. *İcmadan kasıt ashabın icmasıdır. Sahabe döneminden sonra icmanın gerçekleşmesinin mümkün olmadığını düşünür. * Sahabenin görüşü yoksa Tabiinin görüşünü delil sayardı. *İslam mezhepleri arasında mensubu en az olan mezheptir. *Suriye ve Irakta Hanbelîler vardır.